

Питання до іспиту
(розділи «Лексикологія», «Фразеологія», «Лексикографія»)

Літературна мова, її форми та основні риси. Загальнонаціональна мова, її складники.

Стилї писемної форми сучасної української літературної мови. Зіставна характеристика мовних особливостей художнього, публіцистичного та епістолярного стилів (спільне й відмінне).

Стилї усної форми сучасної української літературної мови. Зіставна характеристика мовних особливостей ораторського та розмовно-побутового стилів (спільне й відмінне).

Лексика і лексикологія. Слово як основна лексична одиниця мови, його значення, ознаки. Поняття лексеми. Слова однозначні та багатозначні. Полісемія.

Основні типи лексичних значень слів (за кількістю, за походженням, за характером лексичного сполучення). Переносне вживання, його відмінність від переносного значення. Типи перенесень (метафора, метонімія, синекдоха).

Омоніми у словниковому складі української мови. Основні групи, різновиди лексичних омонімів, їх кодифікація. Омонімія і багатозначність. Відмінність між омонімами і паронімами. Стилїстична роль омонімів і паронімів.

Лексичні синоніми, їх основні ознаки, групування. Постійні та контекстуальні синоніми. Стилїстична роль синонімів. Кодифікація синонімів.

Антоніми в українській мові, їх семантичні й структурні різновиди. Стилїстична роль антонімів (фігури, побудовані на антонімії). Кодифікація антонімів.

Іншомовні слова у складі української мови, шляхи їх проникнення; освоєння в українській мові.

Найдавніші запозичення із слов'янських (старослов'янізми) і неслов'янських (грецизми, латинізми) мов, їх групування, фонетичні та словотвірні ознаки.

Запозичення з нових європейських мов у лексичному складі сучасної української мови (групи, фонетичні й словотвірні ознаки).

Інтернаціоналізми, слова-кальки, екзотизми, варваризми.

Застаріла лексика у складі української мови, її різновиди, групи, стилїстична роль і кодифікація. Реактуалізація застарілих слів.

Неологізми як шар пасивної лексики сучасної української мови, їх різновиди, способи творення. Стилїстичне використання художніх неологізмів.

Стилїстична диференціація лексики української мови. Міжстильова і стилїстично забарвлена лексика. Емоційні слова. Поетична лексика.

Фразеологізми, їх ознаки, семантична класифікація.

Класифікація фразеологічного фонду української мови (жанрова, структурна, морфологічна). Джерела фразеології, стилїстична роль. Українська фразеографія.

Українська лексикографія (історія і сучасний стан розвитку), її підрозділи. Характеристика енциклопедичних словників.

Типи й різновиди лінгвістичних словників. Характеристика тлумачних словників (іншомовних, історичних, діалектних).

Характеристика лінгвістичних словників: етимологічних, перекладних, орфоепічних та орфографічних.